

Målnummer:	UM1034-07	Avdelning:	5
Avgörandedatum:	2008-02-05		
Rubrik:	Synnerliga skäl har inte ansetts föreligga att bevilja uppehållstillstånd för förälder till i Sverige bosatt person med psykisk sjukdom.		
Lagrum:	5 kap. 3 a § tredje stycket 3 utlänningslagen (2005:716)		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">• MIG 2007:1• UN 375-98		

REFERAT

A ansökte den 7 februari 2006 vid svenska ambassaden i Ankara om uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning till sin i Sverige bosatta dotter, B. Som skäl för ansökan angavs sammanfattningsvis att A:s dotter behöver hennes stöd och hjälp, eftersom hon lider av en kronisk psykosjukdom och är beroende av tillsyn, samt att dotterdottern C är förståndshandikappad och inte får den omvårdnad hon behöver på grund av moderns hälsotillstånd.

Migrationsverket avlog den 24 maj 2006 A:s ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd. Verket anförde bl.a. följande. A har inte ansökt om uppehållstillstånd relativt snart efter det att hennes dotter bosatte sig här utan flera år senare. Beroendeförhållandet som nu åberopas hänför sig inte till den tid då A och dottern levde i hushållsgemenskap utan har uppkommit senare. De medicinska skäl som åberopas är inte av den arten att uppehållstillstånd kan beviljas för bosättning.

A överklagade beslutet till migrationsdomstolen som genom dom den 9 mars 2007 avlog överklagandet. Migrationsdomstolen fann att det inte fanns förutsättningar att bevilja uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 a § första stycket 2 utlänningslagen (2005:716), eftersom det åberopade beroendeförhållandet mellan A, hennes dotter och dotterdotter inte funnits redan i hemlandet. Domstolen bedömde vidare att det inte heller fanns synnerliga skäl för att bevilja A uppehållstillstånd, då det får förutsättas att dottern och dotterdottern får den vård och stöd de kan vara i behov av genom sociala myndigheters samt hälso- och sjukvårdsmyndigheters försorg. Domstolen noterade också att det finns andra släktingar i Sverige som bistår dottern och dotterdottern.

A överklagade migrationsdomstolens dom till Migrationsöverdomstolen och yrkade att hon skulle beviljas uppehållstillstånd i Sverige. Till stöd för sin talan åberopade hon i Migrationsöverdomstolen, förutom tidigare ingivna handlingar, ett läkarintyg utfärdat av överläkaren Rodica Pintea den 2 augusti 2007. Hon tillade vidare att om hon inte beviljas permanent uppehållstillstånd kommer hon - med tanke på Migrationsverkets praxis vid prövningen av visumansökningar från personer som tidigare sökt uppehållstillstånd - med största sannolikhet inte att få visum till Sverige. Migrationsverket bestred bifall till överklagandet.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2008-02-05, Jagander, Linnander och Riberdahl, referent), yttrade:

Enligt 1 kap. 10 § utlänningslagen ska i fall som rör ett barn särskilt beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt

kräver. Enligt 5 kap. 3 a § första stycket 2 utlänningslagen får uppehållstillstånd ges till en utlänning som är nära anhörig till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om han eller hon har ingått i samma hushåll som den personen och det finns ett särskilt beroendeförhållande mellan släktingarna som fanns redan i hemlandet. Enligt 5 kap. 3 a § tredje stycket 3 utlänningslagen får, när det finns synnerliga skäl, uppehållstillstånd beviljas en utlänning även i andra fall än som avses i första och andra styckena om utlännningen på annat sätt har särskild anknytning till Sverige.

Fråga i målet är om A kan beviljas uppehållstillstånd på grund av anknytning till sin i Sverige bosatta dotter och dotterdotter.

Migrationsöverdomstolen instämmer i migrationsdomstolens bedömning att det saknas förutsättningar för att bevilja uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 a § första stycket 2 utlänningslagen eftersom det återopade beroendeförhållandet inte fanns i hemlandet.

Det Migrationsöverdomstolen har att pröva är herefter frågan om A kan beviljas uppehållstillstånd i enlighet med bestämmelsen i 5 kap. 3 a § tredje stycket 3 utlänningslagen, dvs. om det finns synnerliga skäl för ett sådant tillstånd. Bestämmelsen i denna punkt är subsidiär i förhållande till bl.a. tillståndsgrunderna i första stycket och är tillämplig på vissa anhöriga som inte helt uppfyller kraven för tillstånd enligt första stycket (jfr MIG 2007:1).

I motiven anges att punkten 3 ska kunna tillämpas som ventil i varierande situationer. Exempel på när det kan finnas synnerliga skäl på grund av särskild anknytning är när en förälder som inte ingått i det härvarande barnets hushållsgemenskap vill förenas med sitt barn. I dessa fall ska hänsyn tas till förälderns ålder, boendeförhållanden och försörjningsmöjligheter samt omständigheter av humanitär art (se prop. 2004/05:170 s. 184 och 277). Genom kravet på synnerliga skäl framgår att bestämmelsen är av undantagskaraktär samt att det ska röra sig om ömmande och udda situationer för att uppehållstillstånd ska beviljas (a. prop. 277).

Mot bakgrund av det ovan sagda finner Migrationsöverdomstolen att det vid tillämpningen av 5 kap. 3 a § tredje stycket 3 utlänningslagen måste anses finnas ett visst utrymme att ta hänsyn till udda och ömmande omständigheter även i fall där den anhöriga har haft eller har stor betydelse i den härvarandes liv och att den härvarandes situation i Sverige kan beaktas. Ett sådant synsätt stämmer också överens med tidigare praxis från Utlänningsnämnden (jfr UN 375-98).

Av utredningen i målet framgår bl.a. följande. A är 61 år och änka. Hennes dotter, B, som varit bosatt i Sverige i flera år, lider av en kronisk psykosjukdom. Sjukdomen innebär att B:s förmåga till realitetsprövning och kommunikation är nedsatt vilket leder till funktionssvårigheter avseende arbete, mellanmänskliga relationer, omdöme, tankeförmåga och sinnestämning. B har öppenvårdskontakt med psykoteamet sedan år 2000 och medicinerar mot psykos. Hon är ensamstående och har en dotter, C, som hon ensam har vårdnaden om. C har ett lindrigt förståndshandikapp. A:s tidigare vistelse i Sverige hade en positiv inverkan på B:s hälsa. Även C:s situation förbättrades under perioden då mormodern var närvarande.

Migrationsöverdomstolen finner att omständigheterna i målet förvisso är ömmande. Av utredningen framgår emellertid att B får vård och stöd av sjukvården samt från sociala myndigheter. Hon och C har också stöd och hjälp av B:s bröder som finns här i Sverige. Något skäl hänförligt till A:s egen person har inte anförts. Migrationsöverdomstolen finner mot bakgrund av detta att det inte finns synnerliga skäl för att bevilja henne uppehållstillstånd. Migrationsöverdomstolen har vid bedömningen även tagit hänsyn till 1 kap. 10

§ utlänningslagen eftersom fallet i viss utsträckning rör barn. Då det inte heller i övrigt finns grund för att bevilja A uppehållstillstånd i Sverige ska överklagandet avslås.

Migrationsöverdomstolens domslut. Migrationsöverdomstolen avslår överklagandet.

Sökord: Anknytning; Psykisk sjukdom; Synnerliga skäl; Udda och ömmande omständigheter

Litteratur: Prop. 2004/05:170 s. 184 och 277
